

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

cu participarea:

Procurorilor:

Crijanovschi Sergiu, Suvac Nicolae,

Avocatului:

Botnaru Grigore,

Condamnatului:

Dogotar Mihail,

a judecat, în ședință publică, în baza actelor cauzei, cererea de revizuire declarată de către procurorul adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care a fost solicitată desființarea încheierii Judecătorei Drochia, sediul Glodeni din 14 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Dogotar Mihail XXXXX, născut la
XXXXX.

Termenul de examinare:

de la 20.11.2018 - până la 11.04.2019

Asupra cererii de revizuire, în baza materialelor cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Glodeni din 08 noiembrie 2016, Dogotar Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 200 (două sute) unități convenționale, echivalentul a 4000 (patru mii) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, la 0 XXXXX, Dogotar Mihail având scopul răfuielii fizice cu Buliga Valentina, care fiind în funcția de Ministru al Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova, s-a prezentat la ședința petrecută în sediul Consiliului

raional Glodeni, organizată în scopul întâlnirii cu colectivele de muncă și instituțiile centralizate în teritoriu. Aproximativ la ora XXXXX, Dogotar Mihail observând că toți participanții la ședință au plecat și în sală au rămas două persoane, dintre care și Ministrul al Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Buliga Valentina, încălcând grosolan ordinea publică, manifestată printr-o lipsă de respect față de societate, neobrăzare, comportament batjocoritor față de partea vătămată, demonstrativ în public s-a apropiat de victimă și a început a o numi cu cuvinte necenzurate și înjositoare. Fiind calmat de către Buliga Valentina și XXXXX, Dogotar Mihail continuându-și acțiunile sale de huliganism, fără careva motiv, dând dovadă de o obrăznicie deosebită, s-a apropiat și aplicând violență, a lovit-o cu palmă în regiunea capului, provocându-i leziuni corporale neînsemnate, ce se confirmă prin raportul de expertiză medico-legală cu nr. XXXXX.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017 apelurile declarate de către inculpatul Dogotar Mihail au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2017, a fost dispusă inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui Dogotar Mihail, deoarece recursul avocatului Gaina Rodica în numele inculpatului este vădit neîntemeiat, iar recursul inculpatului este declarat peste termen.

5. La 16 noiembrie 2018, procurorul adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat cerere de revizuire în conformitate cu prevederile art. 464¹ Cod de procedură penală, prin care a solicitat desființarea încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 14 septembrie 2017 și a unei părți din decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017, în partea ce se referă la respingerea plângerii împotriva ordonanței procurorului din 05 decembrie 2014, sub aspectul dreptului încălcat, în speță a art. 5 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă plângerea lui Dogotar Mihail și declararea nulă a ordonanței procurorului în Procuratura raionului Glodeni din 05 decembrie 2014 privind neînceperea urmăririi penale, cu reluarea procesului penal și dispunerea obligării procurorului să lichideze încălcările depistate.

În susținerea cererii de revizuire, procurorul a menționat că:

5.1. La 05 mai 2014, organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Glodeni a fost începută urmărirea penală în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, cauzei fiind-ui acordat nr. XXXXX, în legătură cu faptul că, la XXXXX., la finele ședinței de lucru a Ministrului Muncii Protecției Sociale și a Familiei, d-na Buliga Valentina cu colectivele de muncă și instituțiile centralizate din teritoriul raionului Glodeni, organizate în incinta Consiliului raional Glodeni, Dogotar Mihail a comis un act de huliganism, cu aplicarea violenței în privința acesteia.

În cadrul urmăririi penale în această cauză, prin ordonanța organului de urmărire penală, la 12 mai 2014 a fost dispusă efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice ambulatorii a bănuțului Dogotar Mihail.

Potrivit actului nr. XXXXX, comisia de expertiză a suspectat la Dogotar Mihail – demență și amnezie, iar pentru precizarea diagnosticului, responsabilității și a momentelor importante pentru procesul penal, fiind nevoie de o supraveghere mai îndelungată, investigații suplimentare prin efectuarea expertizei psihiatrice legale în staționar.

La 30 iunie 2014, procurorul în procuratura raionului Glodeni Crișciuc I., prin ordonanță a dispus efectuarea expertizei medico-legale psihiatrico - psihologice în staționar, solicitând autorizarea internării învinuitului Dogotar M. în instituția psihiatrică pentru efectuarea expertizei.

Prin încheierea Judecătorei Glodeni din 02 iulie 2014, demersul procurorului a fost admis integral, încheiere care a fost menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 august 2014.

La 18 septembrie 2014 învinuitul Dogotar M. a fost condus de către colaboratorii de poliție al Inspectoratului de Poliție Glodeni la Spitalul Clinic de Psihiatrie din or. Codru, mun.Chișinău.

La 25 septembrie 2014 expertizatul Dogotar M. a părăsit clinica, dosarul fiind restituit organului de urmărire penală.

La 04 noiembrie 2014 judecătorul de instrucție al Judecătorei Glodeni respinge demersul procurorului privind aplicarea în privința învinuitului Dogotar M. a măsurii preventive sub formă de arest și emite o încheiere interlocutorie privind aducerea forțată neîntemeiată, maltratare și punere în pericol a vieții și sănătății, în urma transportării la spitalul de psihiatrie, încătușării ilegale și deținerii în Spitalul Clinic de Psihiatrie în condiții inumane și degradante a lui Dogotar M.

La 06 noiembrie 2014 procuratura raionului Glodeni a inițiat procesul penal nr. 25 cr-1-14, urmare a emiterii încheierii interlocutorii de către Judecătoria Glodeni, ulterior fiind examinată în cadrul aceluiași proces și plângerea lui Dogotar M.

Prin ordonanța procurorului în procuratura raionului Glodeni Junghină V. din 05 decembrie 2014 s-a decis de a nu începe urmărire penală în temeiul plângerii lui Dogotar M. și clasarea procesului penal, ordonanță care nu a fost supusă verificării de către procurorul ierarhic superior în condițiile art. 299¹ Cod de procedură penală.

Respectiva ordonanță de neîncepere a urmăririi penale a fost supusă controlului judiciar prin plângerea lui Dogotar M. la judecătorul de instrucție al Judecătoriei Drochia, care s-a adresat în baza art. 313 din Cod de procedură penală.

Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni Godorogea S. din 14 septembrie 2017, s-a decis, citat: *"Plângerea înaintată de petiționarul Dogotar Mihail împotriva ordonanței din 05.12.2014, emisă de procuratura raionului Glodeni se ridică de pe rol și se remite spre soluționare instanței ce judecă cauza și anume Curții de Apel Bălți"*.

La 18 septembrie 2017 plângerea lui Dogotar Mihail împotriva ordonanței procurorului în procuratura raionului Glodeni din 05 decembrie 2014, privind neînceperea urmăririi penale, a parvenit în adresa Curții de Apel Bălți.

La 12 octombrie 2017 în cadrul examinării apelului lui Dogotar Mihail împotriva sentinței Judecătoriei Glodeni din 08 noiembrie 2016, după anunțarea finisării cercetării judecătorești, președintele ședinței de judecată a anunțat participanții la proces că, în adresa instanței a parvenit plângerea lui Dogotar M. în ordinea art. 313 Cod de procedură penală și va fi cercetată odată cu materialele cauzei.

În partea descriptivă a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017, cu referire la plângerea lui Dogotar M. împotriva ordonanței de neîncepere a urmăririi penale s-a indicat că: *"referitor la pretinsele încălcări admise de organul de urmărire penală, realizate prin aducerea forțată neîntemeiată, maltratare, punere în pericol a vieții și sănătății în urma transportării la spitalul de psihiatrie, încătușarea ilegală și deținerea la spitalul clinic de psihiatrie în condiții inumane și degradante ale lui Dogotar Mihail, invocate de inculpat în apelurile declarate și în plângerea adresată judecătorului de instrucție în baza art. 313 CPP, prima instanță corect a conchis,*

că aceste circumstanțe au fost obiect de verificare în cadrul procesului penal nr.25 cr-1-14, pornit la 06.11.2014, însă nu și-au găsit confirmarea sa. Drept urmare, procurorul în procuratura r-lui Glodeni. Valerian Junghină a emis ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 05.12.2014, constatând legalitatea acțiunilor colaboratorilor de poliție și ale lucrătorilor medicali în coraport cu Dogotar Mihail, toate acestea fiind bazate pe dispozițiile organului de urmărire penală, autorizate în modul stabilit de instanța de judecată. În acest sens, Colegiul penal consideră, că ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 05.12.2014 a fost contestată de Dogotar Mihail pentru a-și confirma nevinovăția, însă legalitatea acestei ordonanțe nu afectează legalitatea sentinței adoptate, or, vina inculpatului se confirmă prin ansamblul de probe reținute pe cauză, care în ansamblu coroborează între ele și demonstrează faptul comiterii de către inculpat a actului de huliganism. Din aceste motive, Colegiul penal va respinge solicitarea părții apărării expusă în ședința instanței de apel privind anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 05.12.2014”.

În dispozitivul deciziei, nu se regăsește vre-o mențiune cu privire la respingerea sau admiterea plângerii în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

5.2. La 04 septembrie 2018 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza Dogotar v. Republicii Moldova (*cererea nr. 12653/15*), constatând violarea art. 5 paragraf 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, hotărârea nominalizată devenind definitivă la data pronunțării.

Astfel, Curtea a indicat că Reclamantul s-a plâns în temeiul Articolului 5 § 1 din Convenție, catalogând detenția sa la Spitalul Clinic de Psihiatrie ca fiind una arbitrară.

Deși Guvernul a susținut că, internarea reclamantului la Spitalul Clinic de Psihiatrie a fost una necesară, Curtea a reiterat faptul că o persoană nu poate fi considerată „alienată”, în sensul Articolul 5 § 1 din Convenție și privată de libertatea sa, decât dacă sunt întrunite cel puțin trei condiții, și anume: trebuie demonstrat în mod credibil că persoana este alienată; tulburarea mintală trebuie să fie de așa natură sau grad încât să justifice detenția obligatorie; și valabilitatea detenției continue să depindă de persistența unei asemenea tulburări.

Ținând cont de circumstanțele prezentei cauze, Curtea a constatat că niciuna dintre condițiile de mai sus nu a fost întrunită. Prin urmare, Curtea a conchis că detenția reclamantului în perioada 18-25 septembrie 2014 a

fost arbitrară, hotărând, în consecință, că a avut loc violarea Articolului 5 § 1 din Convenție. Curtea a acordat reclamantului 6000 de euro în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral și 1680 euro cu titlu de costuri și cheltuieli.

5.3. În conformitate cu prevederile art. 46 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale este stabilită obligația statelor-părți să se conformeze hotărârilor Curții.

Astfel, procurorul consideră că, prin neexaminarea circumstanțelor expuse în plângere de către Dogotar Mihail, instanțele de judecată (judecătorul de instrucție al Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni și Colegiul penal al Curții de Apel Bălți) au admis un viciu fundamental care grav a afectat drepturile reclamantului, viciu consemnat și în hotărârea Curții Europene din 04.09.2018. Asemenea consecințe ale încălcării drepturilor prevăzute de Convenție, constatate de Curte, continuă să se producă.

Respectiv, încălcarea dreptului lui Dogotar M. la desfășurarea efectivă a investigației pe faptul aplicării relelor tratamente, internării arbitrare în spitalul de psihiatrie, continuă să se producă și în prezent, ceea ce constituie o încălcare gravă a Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și aceasta nu poate fi remediată decât prin revizuirea încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 14.09.2017 și a deciziei Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017.

Luând în vedere cele expuse precum și în vederea repunerii în drepturi a lui Dogotar Mihail prin prisma constatărilor Curții Europene a Drepturilor Omului din hotărârea din 04.09.2018, se impune redeschiderea procedurilor la nivel național anume prin revizuirea încheierii nominalizate și a părții descriptive a deciziei instanței de apel.

Deasemenea procurorul susține că, nu au fost verificate alegațiile declarantului cu privire la aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale (cătușe) de către colaboratorii de poliție, nu s-a apreciat faptul internării și deținerii persoanei în spitalul de psihiatrie.

Din cele specificate, se relevă faptul că procurorul, la adoptarea hotărârii de neîncepere a urmăririi penale, a admis erori de drept și de fapt, exprimate prin aprecierea necorespunzătoare a circumstanțelor cazului, iar hotărârea este afectată de un viciu fundamental, manifestat prin limitarea

drepturilor victimei care sunt garantate de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Concomitent, Dogotar M. este în imposibilitate să beneficieze din partea autorităților statale de o investigație efectivă, instanța (judecătorul de instrucție), în modul în care a procedat ridicând cererea de pe rol și expediind-o în adresa instanței de apel, care examina cauza în fond, i-a îngădit accesul la justiție, prevăzut de art. 20 alin. (1) al Constituției și art. 19 al Codului de procedură penală, precum și a admis încălcarea garanțiilor fundamentale, fixate în art. 7 și 19 din Codul de procedură penală cum ar fi legalitatea procesului penal, încălcări care constituie erori de drept și vicii fundamentale, care nu pot fi corectate decât prin anularea hotărârii contestate.

Astfel, judecătorul de instrucție, neexaminând plângerea nu a acordat deplină eficiență prevederilor legii procesual penale, care reglementează procedura privind examinarea plângerii în baza art.313 din Codul de procedură penală și contrar prevederilor art.313 alin.(5) din același Cod, nu a verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv, motivele petiționarului, privind încălcarea drepturilor și libertăților acesteia în cazul dat, dispunând o soluție contrară legii (ridicarea cererii de pe rol), care nu este prevăzută de legislația procesual penală

Scopul revizuirii în acest caz nu este înlăturarea gravelor erori de fapt, ci a înlăturării violării drepturilor garantate de Convenție, drepturi care pot să privească fie un drept material, fie unul de procedură.

Astfel, atât încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Glodeni din 14 septembrie 2014, cât și decizia Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017, cad sub categoria hotărârilor irevocabile care pot fi supuse revizuirii în condițiile prevăzute de art. 464¹ alin. (1) Cod de procedură penală.

În aceste circumstanțe, rezultă că, procedura anterioară în rezultatul căreia s-a adoptat încheierea judecătorului de instrucție din 14 septembrie 2014, și decizia Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017 sunt afectate de un viciu fundamental în sensul blocării realizării dreptului la un recurs efectiv, iar instanțele de judecată au admis erori de drept, după cum s-a făcut referință în prezenta cerere de revizuire a procesului penal, considerent din care se impune reexaminarea cauzei.

6. În ședința de judecată participanții la proces au pledat pentru admiterea cererii de revizuire.

7. Judecând cererea de revizuire, în raport cu materialele cauzei, motivele și temeiurile invocate, Colegiul penal conchide că cererea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată din următoarele considerente.

Potrivit art. 464¹ alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale omului pot fi supuse revizuirii dacă, cel puțin una dintre consecințele grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta, continuă să se producă și nu poate fi remediată decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

Din materialele cauzei, Colegiul a stabilit că în urma pronunțării hotărârii CtEDO pe cauza *Dogotar v. Republica Moldova din 04 septembrie 2018*, procurorul adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat cerere de revizuire în conformitate cu prevederile art. 464¹ Cod de procedură penală, prin care a solicitat desființarea încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 14 septembrie 2017 și a unei părți din decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017, în partea ce se referă la respingerea plângerii împotriva ordonanței procurorului din 05 decembrie 2014, sub aspectul dreptului încălcat, în speță a art. 5 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Lecturând conținutul hotărârii CtEDO pe cauza *Dogotar v. Republica Moldova din 04 septembrie 2018*, de pe pagina oficială a agentului guvernamental al Republicii Moldova, Colegiul penal, consideră necesar de a reitera următoarele expuneri ale Curții din hotărârea menționată: „În perioada de referință reclamantul era pensionar și primea o pensie echivalentă a 88 Euro. La data de 05 mai 2014 Ministerul Protecției Sociale a organizat o întâlnire cu locuitorii din localitatea reclamantului. Reclamantul era prezent și după eveniment i-a adresat ministrului o întrebare privind metoda de calculare a pensiei. El a pretins că coeficientul utilizat în calcul a fost eronat și că pensia sa era foarte mică. Ministrul i-a răspuns că pensia este destul de mare și a întrebat în mod ironic dacă reclamantul a înțeles sensul cuvintelor utilizate în întrebarea sa. Răspunsul l-a înfuriat pe reclamant, lovindu-l pe Ministru cu palma peste față. În aceeași zi, urmare a plângerii Ministrului, au fost inițiate proceduri penale împotriva reclamantului pentru huliganism.

La data de 12 mai 2014 procurorul responsabil de caz a dispus examinarea psihiatrică a reclamantului pentru a determina dacă acesta este capabil să pledeze în cadrul procedurilor penale.

La data de 29 mai 2014 o comisie de psihiatri a speculat că reclamantul fie suferă de demență fie de amnezie. Totuși, ei nu au ajuns la o concluzie finală și au recomandat efectuarea unei examinări psihiatrice în regim staționar.

La data de 02 iulie 2014, la demersul procurorului, Judecătoria Glodeni a dispus examinarea psihiatrică în regim staționar a reclamantului. Reclamantul a contestat această decizie, însă fără succes.

La data de 18 septembrie 2014 reclamantul a fost reținut de un grup de cinci ofițeri de poliție și dus la Spitalul Clinic de Psihiatrie din Chișinău. Reclamantului i s-a cerut să semneze câteva documente pre-printate, sensul cărora a fost că el și-a dat acordul formal pentru spitalizare și tratament. El le-a semnat, dar a scris pe una din ele că nu își exprimă acordul pentru examen psihiatric.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2017 reclamantul a fost găsit vinovat de huliganism și sancționat cu o amendă de 4.000 Lei.

În fața Curții reclamantul s-a plâns că detenția sa în spitalul de psihiatrie a fost arbitrară, contrar Articolul 5 § 1 din Convenție. Corespunzător Curtea a concluzionat că reclamantul a fost privat de libertate în perioada 18 – 25 septembrie 2014. Ea a reamintit că Articolul 5 § 1 din Convenție conține o listă exhaustivă a motivelor permisibile pentru privare de libertate stabilite în sub-paragrafele a) – f).

Guvernul nu a invocat nici unul din motivele permisibile pentru privarea de libertate a reclamantului în perioada respectivă. Totuși, a fost citată jurisprudența Curții referitoare la sub-paragraful e) din Articolul 5 § 1, și anume detenția persoanelor alienate. Din moment ce este evident că privarea de libertate a reclamantului nu este acoperită de sub-paragrafele a), b), c), d) sau f) din Articolul 5 § 1 din Convenție, Curtea a estimat dacă detenția reclamantului în prezenta speță este justificată de sub-paragraful e) din Articolul 5 § 1.

Curtea a reiterat că o persoană nu poate fi considerată „alienată” în sensul Articolului 5 § 1 din Convenție și privată de libertate, decât dacă sunt întrunite minimum 3 condiții: trebuie să fie demonstrat în mod fiabil că este alienată; alienarea trebuie să fie de un fel sau nivel ce ar justifica încarcerarea obligatorie; și validitatea încarcerării continue depinde de persistența acestei alienări (a se vedea Luberti c. Italiei, hotărârea din 23 februarie 1984, § 27).

Aparent din materialele cauzei nici una din condițiile respective nu au fost respectate. Decizia instanței din 02 iulie 2014 a avut scopul exclusiv de a stabili

dacă reclamantul este capabil să pledeze în procedurile penale, și nu pentru protecția acestuia sau altor persoane. Curtea a considerat corespunzător că detenția reclamantului nu cade sub incidența sub-paragrafului e) din Articolul 5 § 1 și astfel este arbitrară.

Curtea a considerat că nu este necesar să examineze în mod separat alegația reclamantului privind violarea Articolului 8 din Convenție, dreptul la respectul vieții private și de familie, urmare a spitalizării forțate a acestuia.

Curtea a acordat reclamantului 6.000 Euro cu titlu de prejudiciu moral și 1.680 Euro cu titlu de costuri și cheltuieli”.

Din cele reținute de către Curtea Europeană, Colegiul penal stabilește că privarea de libertate a reclamantului Dogotar Mihail în perioada 18 – 25 septembrie 2014, a fost constatată de Curte, și considerat corespunzător că, detenția reclamantului nu cade sub incidența sub-paragrafului e) din Articolul 5 § 1 și astfel fiind arbitrară, pentru care fapt i-a fost acordat reclamantului Dogotar Mihail suma de 6.000 Euro cu titlu de prejudiciu moral și 1.680 Euro cu titlu de costuri și cheltuieli.

În acest context Colegiu consideră relevant de a menționa prevederile art. 464¹ alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia, *hotărârile irevocabile* pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale omului *pot fi supuse revizuirii dacă, cel puțin una dintre consecințele grave ale încălcării Convenției* pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta, *continuă să se producă și nu poate fi remediată decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.*

Din analiza dispozițiilor art. 464¹ Cod de procedură penală rezultă că admisibilitatea unei cereri de revizuire având acest temei de drept, presupune constatarea, prin hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului, a încălcării în cauză a unui drept prevăzut în Convenție, *producerea, și în prezent, a consecințelor grave ale acestei încălcări și imposibilitatea remedierii lor în alt mod decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.*

Așadar, norma analizată stabilește mai multe condiții de admitere a cererii de revizuire pentru asemenea situații. O primă condiție este constatarea de către Curtea Europeană a unei asemenea încălcări. O altă condiție esențială pentru declanșarea acestei căi de atac, constă în *caracterul continuu al producerii consecințelor*. Consecințele violării

drepturilor poate să continue să se producă indiferent dacă a fost stabilit sau nu faptul cauzării prejudiciului și chiar dacă a fost stabilit un quantum al despăgubirilor. Sarcina probei caracterului continuu al producerii consecințelor este pusă pe revizuenți. O ultimă condiție este imposibilitatea remedierii consecințelor în alt mod decât prin revizuirea hotărârilor pronunțate.

În speță, Colegiul conchide că realmente nu se constată existența condiției caracterului continuu al producerii consecințelor.

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că detenția lui Dogotar Mihail în instituția psihiatrică în perioada 18 – 25 septembrie 2014 a constituit obiectul de cercetare în cadrul CtEDO, fapt pentru care Dogotar Mihail a primit compensație pecuniară, iar statutul de victimă al ultimului a decăzut întrucât consecințele încălcării art. 5 § 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, au încetat să se producă odată cu părăsirea de către Dogotar Mihail a instituției psihiatrice la 25 septembrie 2014, iar remedierea consecințelor a fost efectuată prin acordarea compensațiilor.

Disponerea revizuirii hotărârii pronunțate de instanța de apel, care în opinia revizuentului este afectată de un viciu fundamental în sensul blocării realizării dreptului la un recurs efectiv, în opinia Colegiului va avea un impact asupra lucrului judecat irevocabil privind constatarea vinovăției lui Dogotar Mihail pentru comiterea actului de huliganism, dar nu de reparare a realizării dreptului la un recurs efectiv, or, acest aspect poate fi apreciat ca o reexaminare a unei stări de fapt cercetate deja de către o instanță judecătorească pentru care Dogotar Mihail a primit o compensație pecuniară.

Colegiul penal analizând circumstanțele, faptele și actele emise de autoritățile naționale care au fost cercetate inclusiv și de CtEDO în hotărârea din 04 septembrie 2018, precum și motivele invocate de către revizuent privind existența viciului fundamental de îngrădire a dreptului condamnatului Dogotar Mihail la un recurs efectiv, conchide că aceste împrejurări nu pot constitui temei de desființare a încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 14 septembrie 2017 și a unei părți din decizia Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017, prin care a fost menținută sentința de condamnare a lui Dogotar Mihail în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, adică prin care a fost cercetată vinovăția lui Dogotar Mihail pentru comiterea actului de huliganism, cu atât mai mult

că revizuentul nu a indicat concret care parte anume din decizia instanței de apel urmează a fi desființată, or, ultima în dispozitiv sa expus doar asupra apelurilor.

Din hotărârea CtEDO nu rezultă că deținerea lui Dogotar Mihail în instituție psihiatrică care a generat încălcarea art. 5 § 1 din Convenție, ar fi afectat cumva judecarea în fond a cauzei penale și emiterea hotărârilor irevocabile în privința acestuia.

Prin urmare, încălcările drepturilor și libertăților fundamentale ale condamnatului Dogotar Mihail, prevăzute art. 5 § 1 din Convenție și constatate de CtEDO în hotărârea din 04 septembrie 2018, nu constituie, prin natura sa, temei de revizuire a hotărârilor judecătorești irevocabile pentru emiterea ulterior a unei alte soluții decât cele-i adoptate de către instanțele de judecată cu privire la vinovăția lui Dogotar Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Colegiul penal notează că revizuirea este o cale de atac de retractare care presupune redeschiderea procedurilor judiciare în privința unei cauze penale. Aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens. De altfel, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

Revizuirea cauzei în urma pronunțării hotărârii de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului are ca obiectiv asigurarea securității raporturilor juridice și a excluderii procedurii consecințelor negative provocate de o hotărâre contrară Convenției Europene a Drepturilor Omului.

În concluzie, Colegiul statuează asupra netemeinicii cererii de revizuire din motivul lipsei continuității efectului negativ al încălcărilor constatate de Curtea Europeană, întrucât consecințele grave ale încălcării nu mai continuă să se producă.

La examinarea prezentei cereri, Colegiul penal lărgit a luat în considerare practica CtEDO, potrivit căreia la examinarea cererilor de revizuire și de recurs în anulare, motivele expuse pentru redeschiderea procedurii trebuie cercetate foarte atent pentru a exclude afectarea principiului lucrului judecat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

8. În conformitate cu art. 464¹ alin. (10) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată cererea declarată de către procurorul adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea, de revizuire a încheierii Judecătorei Drochia, sediul Glodeni din 14 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui *Dogotar Mihail XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 mai 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena